

Finansijska tržišta

Finansijska tržišta

Proizvodi Direkcije

Proizvodi u ponudi:

- Termenska kupoprodaja deviza – forvard transakcije
- Valutni svop
- Kamatni svop
- Opcija kamatne stope
- Brokersko posredovanje i finansijsko savetovanje
- Kastodi usluge

Terminska kupoprodaja deviza – forvard transakcije

- Terminalska kupoprodaja deviza je namenjena uvoznicima i izvoznicima
- Omogućava **zaštitu od promene kretanja deviznog kursa** i fiksiranje cene u budućnosti
- Ugovaranje kursa na datumu valute u budućnosti omogućava klijentu da **unapred zna koliki će mu biti troškovi/prihodi** i da na taj način lakše planira svoje poslovanje
- Banka u svojoj ponudi ima sledeće vrste forvarda:
 - **Pravi forvard** – kupovina i prodaja deviza za RSD sa datumom valute u budućnosti – obe ugovorne strane izmiruju svoju obavezu na dan valute
 - **Kvazi forvard** – kupovina i prodaja deviza za RSD gde klijent izmiruje svoju obavezu na dan ugovaranja posla, a banka na dan valute ugovorene transakcije.
 - **Step up forvard (forvard na rate)** – kupovina i prodaja deviza za RSD gde klijent izmiruje svoju obavezu u nekoliko rata, u zavisnosti od klijentove likvidnosti. Prva rata od minimum 15% od ugovorenog iznosa mora biti izmirena na dan ugovaranja a poslednja najkasnije na dan valute ugovorenog posla. Razmak između dve rate ne može biti duži od 35 dana. Banka svoju obavezu izmiruje na dan valute.

Terminska kupoprodaja deviza – forvard transakcije

- Minimalan iznos pojedinačne transakcije: 50.000 EUR
- Maksimalan iznos pojedinačne transakcije: 10.000.000 EUR (uslovljeno odobrenim limitom ili kolateralom)
- Valuta zaključenja transakcije: EUR, USD i CHF
- Minimalan datum valute: 30 dana
- Maksimalan datum valute: 1 godina

- Obezbeđenje banke od neizvršenja transakcije od strane klijenta (**rizik druge ugovorne strane**):
 - **RSD depozit** kao kolateral
 - Visina depozita zavisi od iznosa transakcije, valute i ročnosti transakcije. Ukoliko u periodu trajanja transakcije uplaćen kolateral nije dovoljan klijent će biti kontaktiran kako bi uplatio dodatni iznos kolaterala (margin call). Depozit se vodi na namenskom računu i zalaže se kod APR-a kako bi sredstva bila izuzeta iz blokade.
 - **Treasury limit**
 - Klijentu se dodeljuje limit, odnosno utvrđuje se ukupan iznos transakcija koje mogu biti zaključene sa klijentom na period od godinu dana.
 - **Naknada za neizvršenje posla**
 - Naknada se naplaćuje ukoliko klijent ne izmiri svoje obaveze iz zaključenog Okvirnog ugovora i konkretne Zaključnice.

Terminska kupoprodaja deviza – forvard transakcije

- Kurs po kome klijent prodaje, odnosno kupuje devize od banke na određeni dan
- u budućnosti zavisi od trenutnog tržišnog kursa kao i od trenutnih kamatnih
- stopa valuta koje su predmet transakcije.
- Primer kada klijent prodaje devize banci na termin (forvard):

Spot kurs 28/09/2017	119.2
Forward kurs 28/03/2018	120.58
Kamatna stopa EUR p.a.	0.35%
Kamatna stopa RSD p.a.	2.50%
Ročnost	6 meseci

Klijent prodaje 100.000 EUR sa valutom 6 meseci od danas

- Klijent obezbeđuje EUR na dan dospeća, a sredstvo obezbeđenja na dan ugovaranja posla ukoliko se radi o kolateralu (ako klijentu nije odobren limit)
- Klijent će prodati EUR za RSD po fiksnom kursu od 120,58 bez obzira gde je tržišni kurs na dan dospeća
- Na ovom primeru to znači da će klijent dobiti 1,38 RSD po 1 EUR više u odnosu na ono što bi dobio danas za prodane devize.
- Primer kada banka prodaje devize klijentu na termin (forvard):

Spot kurs 28/09/2017	119.8
Forward kurs 28/03/2018	122.82
Kamatna stopa EUR p.a.	-0.70%
Kamatna stopa RSD p.a.	4.50%
Ročnost	6 meseci

Klijent kupuje 100.000 EUR sa valutom 6 meseci od danas

- Klijent obezbeđuje RSD na dan dospeća, a sredstvo obezbeđenja na dan ugovaranja posla ukoliko se radi o kolateralu (ako klijentu nije odobren limit)
- Klijent će kupiti EUR za RSD po fiksnom kursu od 122,82 bez obzira gde je tržišni kurs na dan dospeća
- Na ovom primeru to znači da će klijent platiti 3,02 RSD po 1 EUR više u odnosu na ono što bi platio danas za prodane devize.

Valutni svop

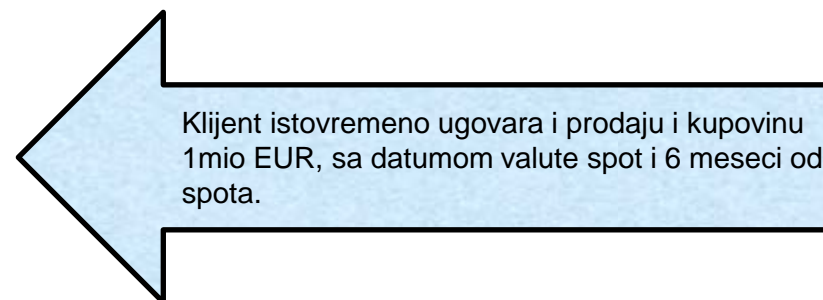
- Valutni svop je transakcija istovremene kupovine i prodaje dve valute u dva različita vremenska perioda
- Svop je namenjen klijentima koji žele da **zaštite svoje valutne pozicije** (zaštita od promene kursa), kao i u cilju **upravljanja tokovima priliva/odliva deviznih i dinarskih sredstava**.
- Minimalan iznos pojedinačne transakcije: 50.000 EUR
- Maksimalan iznos pojedinačne transakcije: 10.000.000 EUR (uslovljeno odobrenim limitom ili kolateralom)
- Valuta zaključenja transakcije: EUR, USD i CHF
- Minimalan datum valute prve transakcije: 1 dan – overnight (prekonoćni svop)
- Maksimalan datum valute druge transakcije: 1 godina

- Obezbeđenje banke od neizvršenja transakcije od strane klijenta (**rizik druge ugovorne strane**):
 - **RSD depozit** kao kolateral
 - **Treasury limit**
 - **Naknada za neizvršenje posla**

Transakcije valutnog svopa

- Primer:
- Klijent ima 1mio EUR na računu i želi da se zaštiti od promene kursa u naredna tri meseca a pri tom su mu neophodna dinarska sredstva za tekuće poslovanje.
- Klijent prodaje banci 1mio EUR a istovremeno se obavezuje da kupi 1mio EUR sa valutom 3 meseca.
- Kurs po kome klijent prodaje EUR i potom iste i kupuje zavisi od trenutnog tržišnog kursa i trenutnih kamatnih stopa valuta koje su predmet valutnog svopa.

Datum ugovaranja transakcije	26.09.2017.
Spot kurs 28.09.2017.	119.80
Forward kurs 28.03.2018.	120.80
Kamatna stopa EUR p.a.	0.35%
Kamatna stopa RSD p.a.	2.50%
Ročnost	6 meseci

- Klijent obezbeđuje RSD na dan valute i može da ih koristi za svoje redovno poslovanje. Sredstvo obezbeđenja mora biti obezbeđeno na dan ugovaranja transakcije, ukoliko klijentu nije odobren treasury limit.
- Klijent će prodati EUR za RSD po fiksnom kursu od 119,80, a kupiti po 120,80 bez obzira gde je tržišni kurs na dan valute obe transakcije

Transakcije kamatnog svopa (IRS)

- Kamatni svop predstavlja razmenu jednog kamatnog toka za drugi bez istovremene razmene glavnice
- Kamatni svop je instrument za **zaštitu od kamatnog rizika**, gde klijent **anulira efekat varijabilne kamatne stope**

- Banka u svojoj ponudi ima:
 - **Kuponski svop** predstavlja ugovor gde se plaćanja po fiksnoj kamatnoj stopi razmenjuje za plaćanje po varijabilnoj kamatnoj stopi.
 - **Bazni kamatni svop** predstavlja ugovor gde su kamatni tokovi bazirani na varijabilnim kamatnim stopama koje se razlikuju (Euribor, Libor).
 - Minimalan iznos pojedinačne transakcije: 50.000 EUR
 - Maksimalan iznos pojedinačne transakcije: 10.000.000 EUR (uslovljeno odobrenim limitom ili kolateralom)
 - Maksimalna ročnost transakcije: 10 godina
 - Valuta zaključenja transakcije: EUR, USD i CHF

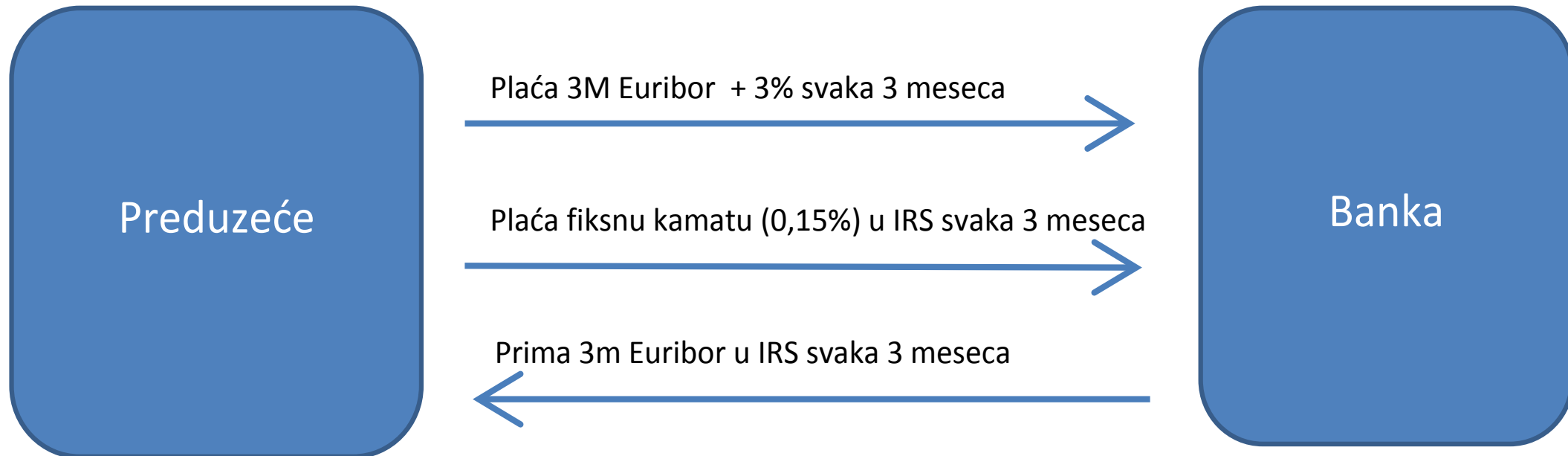
- Obezbeđenje banke od neizvršenja transakcije od strane klijenta (rizik druge ugovorne strane):
 - **RSD depozit** kao kolateral
 - **Treasury limit**
 - **Naknada za neizvršenje posla**

Transakcije kamatnog svopa

- Primer (kuponski svop):
- Preduzeće ima kredit na 3 godine po 3m Euribor + 3% i očekuje da će varijabilna kamata u toku perioda kredita rasti i želi da fiksira taj trošak, odnosno da varijabilnu kamatu zameni za fiksnu. Iz tog razloga neophodno je da zaključi kamatni svop sa bankom na period od 3 godine.
- Banka daje ponudu za fiksnu cenu kamatnog svopa na 3 godine od 0,15%
- Cena kamatnog svopa koja se ugovara na početku aranžmana nije podložna promeni u toku trajanja svopa.
- Varijabilna kamatna stopa je referentna kamatna stopa (Euribor, Libor) i s obzirom da je promenjiva kategorija, utvrđuje se pre svakog saldiranja.
- Kalkulacija prilikom saldiranja kamatnog svopa:
- Ukoliko je ugovoren 3m kamatni svop prvo saldiranje je 3m nakon početka kamatnog svopa. Npr. 24/09 je ugovoren kamatni svop, a datum prvog saldiranja je 24/12. 22/12 je utvrđen 3m Euribor koji će važiti na dan 24/12, u iznosu od 0,05.
- Preduzeće dobija u IRS: $1\text{mio EUR} \times 0,05\% \times 91 \text{ dan}/360 = 126,39 \text{ EUR}$
- Preduzeće plaća u IRS: $1\text{mio EUR} \times 0,15\% \times 91 \text{ dan}/360 = 379,17 \text{ EUR}$
- Neto saldiranje: 252,78 EUR
- Ukoliko 3m Euribor **poraste** iznad ugovorene fiksne stope, preduzeće će postati **primalac** u neto saldiranju.
- Napomena: Trošak kredita ostaje, odnosno klijent je i dalje u obavezi da plaća 3% ugovorene marže po odobrenom kreditu.

Transakcije kamatnog svopa

- Rezultat (ugovoreni kredit + kamatni svop):
- Preduzeće plaća banci po osnovu kredita: 3m Euribor + 3%
- Preduzeće dobija u kamatnom svopu: 3m Euribor
- Preduzeće plaća u kamatnom svopu: 0,15%
- Neto trošak za preduzeće: 3,15% (3% + 0,15%)

Opcija kamatne stope - CAP

- Vrsta opcijskog ugovora koji klijentu omogućava da se **zaštiti od rasta kamatne stope** putem **fiksiranja najviše stope** kojoj je klijent izložen (CAP stopa – strike)
- Kamatna opcija – CAP je instrument za zaštitu od rasta kamatne stope
- Ova vrsta kamatne opcije je namenjena klijentima koji imaju kredite sa varijabilnom kamatnom stopom i pri tome dovoljne ročnosti da bi bili zainteresovani za utvrđivanje najvišeg nivoa kamatne stope (u praksi minimum 3 godine)
- Ova vrsta opcijskog ugovora daje mogućnost kupcu opcije (klijentu) da na datum saldiranja dobije pozitivnu razliku između referentne kamatne stope (Euribor, Libor) i stope koja je fiksirana ugovorom (CAP stopa)
- Cena koju kupac opcije plaća je premija, koja zavisi od nominalnog iznosa ugovorenog posla i dospeća ugovora
- U ponudi banke je za sada samo prodaja opcije, odnosno klijent može biti samo kupac opcije.
- Uslov za zaključenje ove transakcije je potpisivanje Okvirnog Ugovora sa klijentom i utvrđivanje treasury limita.
- Ukoliko dođe do prevremenog prekida transakcije, odnosno ukoliko klijent odustane od posla banka zadržava uplaćenu premiju i klijentu zaračunava Naknadu za neizvršenje posla

- Minimalan iznos pojedinačne transakcije: 1.000.000 EUR
- Maksimalan iznos pojedinačne transakcije: 10.000.000 EUR (uslovljeno odobrenim limitom ili kolateralom)
- Minimalna ročnost transakcije: 3 godine
- Maksimalna ročnost transakcije: 10 godina
- Valuta zaključenja transakcije: EUR, USD i CHF

Transakcija kamatne opcije

- Primer:
- Preduzeće ima kredit u iznosu od 1 mio eur na 3 godine po 3m Euribor + 3%. Smatra da će varijabilna kamata u toku perioda kredita rasti i želi da fiksira taj trošak, odnosno da se zaštiti ukoliko ona pređe nivo od 0,75%.
- Klijent kupuje kamatnu opciju ugovarajući CAP stopa (stike) od 0,75% na period od 3 godine.
- Premija u ovom primeru iznosi 5.000 EUR i plaća se na dan ugovaranja posla.
- Saldiranje se ugovara u skladu sa anuitetnim planom postojećeg kredita koji se hedžuje, ali ugovorne strane mogu da ugovore nominalni iznos koji žele.
- Saldiranje po transakciji:
 - Ukoliko je Euribor 3M na početku svakog tromesečnog perioda ispod strik-a (0,75%), nema nikakvog plaćanja od strane banke prema klijentu.
 - Ukoliko je Euribor 3M na početku svakog tromesečnog perioda iznad strik-a (0,75%), banka plaća klijentu iznos koji se računa na sledeći način:
 - Klijent nastavlja da plaća Euribor 3m + 3% po osnovu osnovnog posla.
- Prednosti proizvoda:
 - Klijent je u potpunosti zaštićen od rasta Euribor 3M iznad 0,75%. Klijent ima neograničen potencijal za ostvarivanje profita ukoliko kamatna stopa bude iznad strike-a
 - Maksimalan iznos koji klijent može da izgubi je ograničen i jednak je iznosu premije koji uplaćuje na dan ugovaranja transakcije.

Brokersko posredovanje i finansijsko savetovanje

- **Usluge brokerskog posredovanja obuhvataju pružanje usluge u ime i za račun klijenta:**
 - Finansijskim instrumentima koji su kotirani na domaćem i međunarodnom tržištu
 - Finansijskim instrumentima koje je emitovala Republika Srbija, na primarnom i sekundarnom tržištu
 - Finansijskim instrumentima van organizovanog tržišta (OTC)
 - Akcijama u postupku ponuda za preuzimanje akcionarskih društava
 - Akcijama u postupku ponuda za sticanje/otuđenje sopstvenih akcija akcionarskih društava
 - Drugim finansijskim instrumentima.
- **Usluge finansijskog savetovanja, korporativne agenture i dodatne usluge:**
 - Upis i administriranje finansijskih instrumenata u Centralni registar
 - Listiranje i delistiranje finansijskih instrumenata na domaćem tržištu
 - Finansijsko savetovanje prilikom povećanja i smanjenje kapitala akcionarskih društava
 - Usluge pokroviteljstva i agenta emisije sa i bez obaveze otkupa
 - Usluge organizovanja ponuda za preuzimanje akcionarskih društava
 - Usluge organizovanje ponuda za sticanje/otuđenje sopstvenih akcija akcionarskih društava
 - Usluge organizovanja postupka isplate dividende akcionarskih društava
 - Druge korporativne aktivnosti i posredovanje kod izveštavanja akcionarskih društava.

Kastodi usluge

- **Depozitar HOV i novca: DODATNE USLUGE SA FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA**
- Usluge namenjene za sve vrste klijenata koji trgovanje HOV obavljaju posredstvom:
 - a) Brokera Vojvođanske banke ili b) Drugih brokerskih kuća/banaka
- *Otvaranje namenskih novčanih računa i računa finansijskih instrumenata (Vlasnički, Zbirni)*
- *Čuvanje domaćih i inostranih finansijskih instrumenata i novca*
- *Obračun i saldiranje transakcija domaćim i inostranim finansijskim instrumentima (RVP/DVP) i naplata prihoda od dividendi, kupona itd.*
- *Prenos finansijskih instrumenata bez plaćanja (RF/DF)*
- *Usluga konverzije deviznih sredstava (EUR i USD) sa namenskih računa u cilju obezbeđivanja pokrića dinarskih transakcija na Beogradskoj berzi. Naš "Custody rate" je zvanični srednji kurs NBS na dan konverzije umanjen za 1,25%.*
- **Kastodi banka: KASTODI USLUGE**
- Set usluga namenjenih Društvima za upravljanje penzionim i investicionim fondovima u Srbiji
- *Otvaranje namenskih novčanih računa i računa finansijskih instrumenata (kastodi)*
- *Čuvanje domaćih i inostranih finansijskih instrumenata i novca*
- *Obračun i saldiranje transakcija domaćim i inostranim finansijskim instrumentima (RVP/DVP) i naplata prihoda od dividendi, kupona itd*
- *Prenos finansijskih instrumenata bez plaćanja (RF, DF)*
- *Kontrola i potvrđivanje obračuna NAV, jedinice, prinosa.*
- *Usluge sa platnim/tekućim računima fondova*

Kome da se obratite za proizvode Direkcije Finansijskih tržišta

- **Direkcija Finansijskih tržišta** E-mail: treasury@voban.rs
- **Željko Devčić** Tel: +381 11 222 84 10

- **Odeljenje Sredstava** E-mail: treasury@voban.rs
- **Dušan Jovičić** Tel: +381 11 225 13 79
- **Jedinica Prodaje** E-mail: salestreasury@voban.rs
- **Višnja Petrović** Tel: +381 11 222 84 12
- **Jedinica Trgovanja** E-mail: milorad.aksentijevic@voban.rs
- **Milorad Aksentijevic,** Tel: +381 11 205 33 86

- **Odeljenje Brokerskog poslovanja** E-mail: broker@voban.rs
- **Aleksandra Smiljković** Tel: +381 11 225 13 82

- **Odeljenje Kastodi poslova** E-mail: kastodi@voban.rs
- **Aleksandar Simić** Tel : +381 21 488 67 05

- **Odeljenje Finansijskih institucija** E-mail: marijana.lapajne@voban.rs
- **Marijana Lapajne** Tel: +381 65 48 00 607